

Somatische oorzaken van gedragsverandering bij mensen met een verstandelijke beperking: een breed perspectief

- Een studiedag op 12 november 2019 van 9:30 tot 16:15
- Docenten: Anna Boom en Daphne Konz
- Locatie: Utrecht
- Over: Welke lichamelijke problemen kunnen leiden tot gedragsveranderingen of gedragsproblemen? Hoe kunnen bijvoorbeeld schildklieraandoeningen, hormonale veranderingen, infecties of sensorische stoornissen zich presenteren bij mensen met een verstandelijke beperking?
- Accreditatie wordt aangevraagd bij NIP K&J / NVO OG (indien toegekend geldt accreditatie ook voor SKJ)

Lichamelijke problemen kunnen bij mensen met een verstandelijke beperking leiden tot gedragsveranderingen of probleemgedrag. Het is een goede strategie om bij problematisch gedrag ook eens te kijken naar de medische problematiek van een cliënt. Kinderen, jeugdigen en volwassenen met een verstandelijke beperking hebben namelijk vaker last van medische aandoeningen dan hun leeftijdgenoten zonder verstandelijke beperking. Dit geldt bijvoorbeeld voor schildklierziekten of zintuigen die niet goed functioneren. Meestal zijn de aandoeningen chronisch en kunnen ze bijkomende aandoeningen tot gevolg hebben. Zo kan schildklierziekte tot druk gedrag en slaapproblemen leiden. Er zijn ook tijdelijke lichamelijke klachten zoals oorpijn of misselijkheid die in moeilijk gedrag geuit worden. Ook medicatiegebruik kan invloed hebben op gedrag. Tijdens deze studiedag worden probleemgedrag en gedragsveranderingen bij mensen met een verstandelijke beperking vanuit twee perspectieven benaderd, namelijk het gedragswetenschappelijke en het medische perspectief.

Inhoud van de studiedag

Op deze studiedag geven Anna Boom (GZ-psycholoog) en Daphne Konz (AVG) je achtergrondinformatie over vaker en minder vaak voorkomende lichamelijke klachten die kunnen leiden tot gedragsverandering of zich kunnen presenteren als psychiatrisch ziektebeeld. Aan de hand van casuïstiek kunnen de deelnemers de verkregen inzichten ook zelf gaan toepassen.

Op de studiedag komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Interne problemen (hypothyreoïdie, anemie, vitamine tekort, delier)
- Menstruatie of overgangsklachten
- Visus- en gehoorvermindering
- Epilepsie
- Syndromen
- Slaapstoornissen
- Medicatie (beoogde en niet beoogde effecten)

Programma

Ochtend	
9:30	Opening
9:35	Casuïstiek bespreking n.a.v. voorbereidingsopdracht
11:00	Pauze
11:15	Theoretisch kader somatische oorzaken van probleemgedrag, illustratie door casuïstiek
12:30	Lunchpauze
Middag	
13:15	Gedragsfenomenen analyseren met een medische bril
15:00	Pauze
15:15	Toetsing d.m.v. zoekopdracht met nabespreking
16:15	Afsluiting + uitdelen certificaten

Cliëntgroep

De inhoud van de studiedag heeft betrekking op kinderen, jongeren en volwassenen met een lichte, matige of ernstige (meervoudige) verstandelijke beperking.

Doelgroep

De studiedag wordt gegeven op WO niveau en is bedoeld voor psychologen en orthopedagogen die werken in de gehandicaptenzorg of vanuit een andere sector werkzaam zijn met deze doelgroep. Bijvoorbeeld orthopedagogen en psychologen die werken binnen speciaal onderwijs of GGZ.

Studiebelasting en voorbereiding

De voorbereiding van deze studiedag bestaat uit een voorbereidende opdracht. De studiebelasting bestaat uit het aantal contact uren (5 uur) en maken van de voorbereidingsopdracht (± 1 uur). De totale studiebelasting is naar verwachting 6 uur.

Vorbereidingsopdracht (verplicht)

Bekijk de website <https://www.cce.nl/somatiek/top-70-somatische-aandoeningen?type=abc>

1. Bedenk een 1 voorbeeld van een cliënt met een gedragsverandering veroorzaakt door 1 van deze aandoeningen. Beschrijf de gedragsverandering in 5 zinnen, en neem mee naar de bijeenkomst.

2. Lees de casusbeschrijving “somber”. Gebruik de zoekfunctie “zoek somatische aandoening op klacht”. Welke medische oorzaak voor de klachten van de cliënt vind je het meest waarschijnlijk? Schrijf op en neem mee naar de bijeenkomst.

Voorafgaand aan de studiedag krijgt je per mail de materialen die je nodig hebt om de voorbereidende opdracht uit te voeren.
Neem je laptop of tablet mee naar de bijeenkomst.

Literatuur ter verdieping (is niet verplicht)

Magilsen, K. & Winter, C. de. (2016). Somatische diagnostiek. In R. Didden, P. Troost, X. Moonen & W. Groen (Red.). *Handboek Psychiatrie en lichte verstandelijke beperking*. Utrecht: de Tijdstroom.

Docenten

Anna Boom

Anna is werkzaam als GZ-psycholoog, Orthopedagoog-Generalist en EMDR-therapeut. Zij heeft jarenlange werkervaring binnen een behandelsetting voor kinderen en jeugdigen met een lichte verstandelijke beperking. De laatste jaren werkt zij vanuit haar eigen praktijk in de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking, daarnaast werkt zij als academisch docent en supervisor voor professionals in opleiding.

Daphne Konz

Volledige inzet, oog hebben voor de ander én leren door te doen. Drie elementen die Daphne Konz noodzakelijk vindt in haar werk. Als Arts voor Verstandelijk Gehandicapten en academisch docent, weet zij als geen ander hoe belangrijk dit is. Iedere cliënt of student die je ontmoet, heeft een ander verhaal. De theoretische kennis is je basis, maar daarna begint het pas. Daphne neemt je tijdens een training mee in de praktijk aan de hand van casuïstiek of oefeningen. Niet alleen luisteren, maar ook zelf aan de slag. Dat is de manier om kennis om te zetten in vaardigheden voor in de praktijk. Daphne werkt sinds 2003 binnen de gehandicaptenzorg in nauwe samenwerking met gedragswetenschappers, huisartsen en medisch specialisten. Zij heeft veel ervaring in het behandelen van kinderen en volwassenen met een verstandelijke beperking, psychische- of gedragsproblemen, epilepsie en syndromale aandoeningen. Daarnaast geeft ze onderwijs aan artsen in onderwerpen als epilepsie en gedragsproblemen, Downsyndroom, wilsbekwaamheid en dwang in de zorg.

Dat Daphne een hart voor mensen met een beperking heeft blijkt ook uit haar inzet rondom medicatieveiligheid. Haar droom? Een einde maken aan de vele medicatiefouten. Met dat doel stapte ze in 2014 in de geneesmiddelencommissie. In die functie zette zij zich in voor een veilige meldcultuur waarin men kan leren van incidenten. Ze verbeterde ook de communicatie over medicatieveiligheid binnen de organisatie. Daarnaast ontwikkelde zij trainingen voor medewerkers over dit thema.

Samen met andere spelers in het veld werkt zij momenteel aan onderzoeksproject BEM!. Dit staat voor Beheer Eigen Medicatie. Een manier om mensen met een licht verstandelijke beperking te helpen rondom het veilig bewaren en gebruiken van medicatie. Een hulpmiddel waar niet alleen zij iets aan hebben, maar ook dokters, artsen en medewerkers die met deze mensen werken. Het project BEM! wordt eind 2019 afgerond.

Praktische informatie

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd bij het accreditatiebureau NIP KJ / NVO OG (na toekenning is deze accreditatie ook geldig voor het SKJ).

Certificaat en invoeren presentie

FORTIOR reikt aan het eind van de dag certificaten uit. Op het certificaat staan de accreditaties en hun ID-nummers vermeld.

Voor sommige registers van beroepsverenigingen, zoals bij NIP K&J / NVO OG, kwaliteitsregister Paramedici, KNGF, Register Vaktherapie en Registerplein, voert FORTIOR de presentie in. Hiervoor hebben wij het nummer nodig waarmee je in het register bent ingeschreven.

Als FORTIOR geen nummer van je heeft, dan kan de presentie niet worden ingevoerd. Zorg er dus voor dat je correcte nummer bekend is bij FORTIOR!

Datum

De studiedag is op 12 november 2019 van 9:30 tot 16:15.

Inschrijven

De inschrijfkosten bedragen €255,00 p.p. voor één dag. Deze studiedag maakt onderdeel uit van een leergang. De inschrijfkosten voor de gehele leergang over medische problemen en gedrag bedragen € 715,00 p.p. FORTIOR is vrijgesteld van BTW.

Locatie

Volksuniversiteit Utrecht
Nieuwegracht 41
3512 LE Utrecht